

TALOUSARVIOALOITE 953/2006 vp

Määrärahan osoittaminen psykoterapeuttikoulutukseen

Eduskunnalle

Mielenterveyden ongelmat yleistyvät Suomessa, mutta hoidon tarve ja tarjonta eivät kohtaa. Mielenterveyden hoidossa jonot hoitoon ovat pitkiä, eikä hoitotakuu toteudu. Yksi syy hoitoon pääsyn vaikeuteen on koulutetun hoitohenkilökunnan puute.

Ne psykoterapiaa tarvitsevat potilaat, jotka eivät saa hoitoa julkisen terveydenhuollon kautta, ohjataan yleensä yksityisille terapeuteille. Tällä hetkellä terapia-alan koulutuksen tarjonta on vaihtelevaa. Koulutuskentän monimuotoisuus ja sisäinen heterogeenisuus on ollut ongelmallista. Psykoterapeuttikouluttajina toimii yli sata erilaista tahoa. Koulutus järjestetään pääasiassa julkisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella, ja vain pieni osa koulutuksesta järjestetään korkeakouluissa. Koulutusta tarjoavat mm. Therapie-säätiö, yliopistojen psykologian laitokset, kansanopistot ja konsulttiyritykset. Terveysministeriön oikeusturvakeskus (TEO) myöntää koulutuksen suorittaneille luvan käyttää psykoterapeutinimikettä. Joskus käy niin, että vasta nimikettä hakiessa selviää, ettei saatu koulutus täyttyä TEO:n kriteereitä. Kela korvaa ainoastaan TEO:n hyväksymien terapeuttien hoidon. Toinen merkittävä ongelma nykyisessä koulutustilanteessa on koulutustarjonnan alueellinen kattavuus. Koulutusta järjestetään markkinaperusteisen kysyntä- ja tarjontaperiaatteen mukaan ilman alueellista koulutustarvearviointia.

Sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt opetusministeriölle aloitteen psykoterapiakoulutuksen kehittämisestä ja koulutuksen kriteerien yh-

tenäistämisestä. Opetusministeriössä on suunniteltu jo vuosia psykoterapiakoulutuksen keskittämistä yliopistoihin. Asiaa on valmisteltu työryhmässä vuodesta 2001. Aiemmin koulutustilannetta on tutkittu Psykoterapiakoulutustoimikunnassa (1989) ja Stakesissa (1995). Opetusministeriön työryhmän selvityksen pohjalta tavoitteeksi on otettu maksuton ja julkisissa oppilaitoksissa tarjottu psykoterapeuttikoulutus, vaikka muidenkin koulutusta tarjoavien annetaan jatkaa. Tarkoituksena on aloittaa tutkimus johtava yliopistotasoinen koulutus, jolla on selkeät koulutusvaatimukset. Psykoterapeuttikoulutukseen suunnitellaan kahta koulutustasoa, psykoterapeuttikoulutusta ja psykoterapeuttikouluttajan koulutusta.

Koulutuksen uudistuksella voidaan tuoda selkeyttä psykoterapeuttien koulutukseen ja ennen kaikkea helpottaa pulaa psykoterapeuteista. Vuonna 2002 koko maassa oli 3 155 psykoterapeuttia. Heistä noin 1 200 työskentelee julkisen terveydenhuollon piirissä. Tavoitteena on kouluttaa vuoteen 2020 mennessä 1 800 uutta terapeuttia. Koulutuksen aloittaisi vuosittain 200 terapeuttiopiskelijaa. Työryhmän arvion mukaan koulutuksen kustannukset olisivat 4 751 euroa opiskelijaa kohden, yhteensä 950 200 euroa vuodelle 2007.

Opetusministeriön tavoitteet ovat erinomaiset: psykoterapeuttikoulutuksen järjestäminen osana korkeakoulujärjestelmää on perusteltua ja yhteiskunnallisesti tärkeää. Kuitenkaan uudistuksen rahoituksesta ei ole mitään tietoa, vaikka

TAA 953/2006 vp — Kirsi Ojansuu /vihr ym.

uudenlainen psykoterapeuttikoulutus olisi tarkoitus aloittaa jo vuoden 2007 alusta. Korkeakouluille on myönnettävä riittävät voimavarat koulutuksen järjestämiseen. Ilman resursseja koulutuksen uudistaminen ei ole mahdollista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.50.21 lisäyksenä 950 200 euroa psykoterapeuttikoulutukseen.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Kirsi Ojansuu /vihr
Seppo Särkiniemi /kesk
Sinikka Hurskainen /sd
Janina Andersson /vihr
Rosa Meriläinen /vihr
Jyrki Kasvi /vihr
Merikukka Forsius /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Heidi Hautala /vihr

Anne Huotari /vas
Ulla Anttila /vihr
Tuija Nurmi /kok
Anni Sinnemäki /vihr
Erkki Virtanen /vas
Matti Kauppila /vas
Lauri Oinonen /kesk
Kari Kärkkäinen /kd